

Vergaderjaar 1987–1988

20 556

Enige vereenvoudigingen en verduidelijkingen in het jaarrekeningenrecht

Nr. 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een voorstel van Wet houdende enige vereenvoudigingen en verduidelijkingen in het jaarrekeningenrecht.

De toelichtende memorie (en bijlagen), die het Wetsvoorstel vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

's-Gravenhage, 5 mei 1988

Beatrix

Nr. 2

VOORSTEL VAN WET

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat de ervaring met de bepalingen over de jaarrekening in titel 8 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek reden geeft enige vereenvoudigingen en verduidelijkingen aan te brengen;

Zo is het dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

Titel 8 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek wordt als volgt gewijzigd:

A. Artikel 362 lid 7 komt te luiden:

7. Indien de werkzaamheid van de rechtspersoon of de internationale vertakking van zijn groep dat rechtvaardigt, mag de jaarrekening of alleen de geconsolideerde jaarrekening worden opgesteld in een vreemde geldeenheid. De posten worden in de Nederlandse taal

omschreven, tenzij de algemene vergadering heeft besloten tot het gebruik van een andere taal en geen der leden of aandeelhouders voor het eind van het boekjaar bezwaar heeft gemaakt.

B. Artikel 365 komt te luiden:

Artikel 365

1. Onder de immateriële vaste activa worden afzonderlijk opgenomen:
 - a. kosten die verband houden met de oprichting en met de uitgifte van aandelen;
 - b. kosten van onderzoek en ontwikkeling;
 - c. kosten ter zake van verwerving van concessies en vergunningen en van rechten van intellectuele eigendom;
 - d. kosten van goodwill die van derden is verkregen;
 - e. vooruitbetalingen op immateriële vaste activa.
2. Voor zover de rechtspersoon de kosten, vermeld in de onderdelen a en b van lid 1, activeert, moet hij deze toelichten en moet hij ter hoogte daarvan een reserve aanhouden.

C. Artikel 370 lid 2 komt te luiden:

2. Bij elk van de in lid 1 vermelde groepen van vorderingen wordt aangegeven tot welk bedrag de resterende looptijd langer is dan een jaar.

D. Artikel 373 lid 1 onderdeel a komt te luiden:

- a. het geplaatste kapitaal;

In lid 1 onderdeel g wordt «nettoresultaat» gewijzigd in: resultaat.

De leden 2, 3, 4 en 5 komen te luiden:

2. Is het geplaatste kapitaal niet volgestort, dan wordt in plaats daarvan het gestorte kapitaal vermeld of, indien stortingen zijn uitgeschreven, het gestorte en opgevraagde kapitaal. Het geplaatste kapitaal wordt in deze gevallen vermeld.
3. Het kapitaal wordt niet verminderd met het bedrag van eigen aandelen of certificaten daarvan die de rechtspersoon of een dochtermaatschappij houdt.
4. Wettelijke reserves zijn de reserves die moeten worden aangehouden ingevolge de artikelen 94a lid 3 onderdeel f, 178 lid 3, 207c lid 3, 365 lid 2, 389 lid 4 en 390.
5. In een jaarrekening die in een vreemde geldeenheid wordt opgesteld, wordt de in lid 1 onderdeel a bedoelde post opgenomen in die geldeenheid, naar de koers op de balansdatum. Tevens worden dan deze koers en het bedrag in Nederlands geld vermeld. Voor de toepassing van artikel 178 lid 3 wordt naar de zelfde koers gerekend.

E. In artikel 375 lid 1 komt onderdeel j te luiden:

- j. overige schulden.

Lid 2 komt te luiden:

2. Bij elke in lid 1 vermelde groep van schulden wordt aangegeven tot welk bedrag de resterende looptijd langer is dan een jaar, met aanduiding van de rentevoet daarover en met afzonderlijke vermelding tot welk bedrag de resterende looptijd langer is dan vijf jaar.

Lid 6 komt te luiden:

6. Het bedrag wordt vermeld dat de rechtspersoon op leningen die zijn opgenomen onder de schulden met een resterende looptijd van meer dan een jaar, moet aflossen tijdens het boekjaar, volgend op dat waarop de jaarrekening betrekking heeft.

F. Artikel 376 lid 2 en het cijfer voor lid 1 vervallen. De eerste zin van dit artikel komt te luiden:

Heeft de rechtspersoon zich aansprakelijk gesteld voor schulden van anderen of loopt hij nog risico voor verdisconteerde wissels of chèques, dan worden de daaruit voortvloeiende verplichtingen, voor zover daarvoor op de balans geen voorzieningen zijn opgenomen, vermeld en ingedeeld naar de vorm der geboden zekerheid.

G. In artikel 377 lid 1 onder d vervalt «netto-».

H. De eerste zin van artikel 378 lid 3 vervalt. In de laatste zin vervalt «in deze toelichting».

I. In artikel 385 lid 4 wordt «betaalde prijs» gewijzigd in: gedane uitgaven.

J. Artikel 386 lid 3 komt te luiden:

3. De geactiveerde kosten in verband met de oprichting en met de uitgifte van aandelen en de kosten van onderzoek en ontwikkeling worden afgeschreven in ten hoogste vijf jaren. De geactiveerde kosten van goodwill worden afgeschreven naar gelang van de verwachte gebruiksduur. De afschrijvingsduur mag vijf jaren slechts te boven gaan, indien de goodwill aan een aanzienlijk langer tijdvak kan worden toegekend; alsdan moet de afschrijvingsduur met de redenen hiervoor worden opgegeven.

K. In de tweede zin van artikel 391 lid 1 vervalt «vóór de aanvang van het boekjaar», en «bij de rechtspersoon».

In artikel 391 lid 2 vervalt de eerste zin. In de tweede zin wordt «Voorts» vervangen door «In het jaarverslag». Aan lid 2 wordt toegevoegd: Vermeld wordt hoe bijzondere gebeurtenissen waarmee in de jaarrekening geen rekening behoeft te worden gehouden, de verwachtingen hebben beïnvloed.

L. Aan onderdeel a van artikel 392 lid 1 wordt toegevoegd: of een mededeling waarom deze ontbreekt.

Lid 2 vervalt; het laatste lid wordt lid 2.

M. In artikel 393 lid 6 wordt «tenzij artikel 392 lid 2 toepassing heeft gevonden» vervangen door: tenzij onder de overige gegevens een wettige grond wordt medegedeeld waarom de verklaring ontbreekt.

N. Aan artikel 394 lid 2 wordt toegevoegd:

Binnen twee maanden na gerechtelijke vernietiging van een jaarrekening moet de rechtspersoon een afschrift van de in de uitspraak opgenomen bevelen met betrekking tot de jaarrekening neerleggen ten kantore van het handelsregister, met vermelding van de uitspraak.

3. Uiterlijk dertien maanden na afloop van het boekjaar moet de rechtspersoon de jaarrekening op de in lid 1 voorgeschreven wijze openbaar hebben gemaakt.

In artikel 394 lid 4 wordt in de eerste zin na «taal» ingevoegd: «of in het Nederlands».

O. In de artikelen 396, lid 1 onderdeel a, en 397, lid 1 onderdeel a, vervalt «, verminderd met de som van de herwaarderingsreserve en de reserve deelnemingen voor zover deze ten minste moeten worden aangehouden ingevolge de artikelen 390 en 389,» en wordt na «bedraagt» ingevoegd «, op de grondslag van verkrijgings- en vervaardigingsprijs,».

Lid 2 van deze artikelen komt te luiden:

2. Voor de toepassing van lid 1 worden meegeteld de waarde van de activa, de netto-omzet en het getal der werknemers van groepsmaatschappijen die in de consolidatie zouden moeten worden betrokken als

de rechtspersoon een geconsolideerde jaarrekening zou moeten opmaken. Dit geldt niet, indien de rechtspersoon artikel 408 toepast.

P. De aanhef van artikel 396 lid 1 komt te luiden:

De leden 3 tot en met 8 gelden voor een rechtspersoon die op twee opeenvolgende balansdata, zonder onderbreking nadien op twee opeenvolgende balansdata, heeft voldaan aan twee of drie van de volgende vereisten:

Artikel 396 lid 3 komt te luiden:

3. Van de ingevolge afdeling 3 voorgeschreven opgaven behoeft geen andere te worden gedaan dan voorgeschreven in de artikelen 364, 373, 375 lid 3 en 376, alsmede, zonder uitsplitsing naar soort schuld of vordering, in de artikelen 370 lid 2 en 375 lid 2 en de opgave van het ingehouden deel van het resultaat.

Voor de tekst van artikel 396 lid 5 wordt gevoegd:

Het in artikel 378 leden 1 en 2 genoemde overzicht wordt slechts gegeven voor de herwaarderingsreserve, behoudens de tweede zin van artikel 378 lid 3; opgegeven worden het aantal geplaatste aandelen en het bedrag per soort, aantal en bedrag van de in het boekjaar uitgegeven aandelen en van de aandelen en certificaten daarvan die de rechtspersoon of een dochtermaatschappij voor eigen rekening houdt.

Artikel 396 lid 8 vervalt. Een nieuw lid wordt toegevoegd, luidende:

8. Indien de rechtspersoon geen winst beoogt, behoeft hij artikel 394 niet toe te passen, mits hij

a. de in lid 7 bedoelde stukken aan schuldeisers en houders van aandelen in zijn kapitaal of van certificaten daarvan op hun verzoek onmiddellijk kosteloos toezendt of ten kantore van de rechtspersoon ter inzake geeft; en

b. ten kantore van het handelsregister een verklaring van een openbare accountant heeft neergelegd, inhoudende dat de rechtspersoon in het boekjaar geen werkzaamheden heeft verricht buiten de doelomschrijving en dat dit artikel op hem van toepassing is.

Q. De aanhef van artikel 397 lid 1 komt te luiden:

Behoudens artikel 396 gelden de leden 3, 4, 5 en 6 voor een rechtspersoon die op twee opeenvolgende balansdata, zonder onderbreking nadien op twee opeenvolgende balansdata, heeft voldaan aan twee of drie van de volgende vereisten:

In artikel 397 lid 5, eerste zin, wordt «genoemde posten» gewijzigd in: «voorgeschreven opgaven»; in deze zin wordt «365 lid 1 onder e en lid 3» vervangen door «365 lid 1 onder d». Aan deze zin wordt toegevoegd «en de overlopende posten». De tweede zin van dat lid vervalt. Aan het lid wordt toegevoegd: De openbaar te maken winst- en verliesrekening en de toelichting mogen worden beperkt overeenkomstig lid 3 en lid 4.

In artikel 397 lid 6 wordt «onder f» gewijzigd in: , onderdelen e en f, en lid 3.

Artikel 397 lid 7 vervalt.

R. Artikel 398 komt te luiden:

Artikel 398

1. Artikel 396 of artikel 397 geldt voor het eerste en tweede boekjaar ook voor een rechtspersoon die op de balansdatum van het eerste boekjaar aan de desbetreffende vereisten heeft voldaan.

2. Artikel 396 leden 3 tot en met 7 en artikel 397 leden 3 tot en met 6 zijn van toepassing voor zover de algemene vergadering uiterlijk zes maanden na het begin van het boekjaar niet anders heeft besloten.

3. De artikelen 396 en 397 zijn niet van toepassing op een rechtspersoon waarvoor artikel 399 of artikel 400 geldt.

4. Bij algemene maatregel van bestuur worden de in artikel 396 lid 1 en artikel 397 lid 1 genoemde bedragen verlaagd, indien het recht van de Europese Gemeenschappen daartoe verplicht, en kunnen zij worden verhoogd, voor zover geoorloofd, telkens tot een veelvoud van een half miljoen gulden.

ARTIKEL II

Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek wordt voorts als volgt gewijzigd:

A. Voor de tekst van het tweede lid van artikel 14 wordt gevoegd: Het boekjaar van een rechtspersoon is het kalenderjaar, wanneer bij de statuten niet anders is bepaald.

B. Artikel 49 vervalt.

C. In de eerste zin van de artikelen 58, 101 lid 1 en 210 lid 1 wordt het zinsdeel na de laatste komma vervangen door: maakt het bestuur een jaarrekening op en legt het deze voor de aandeelhouders ter inzage ten kantore van de vennootschap.

D. In de artikelen 116 en 226 wordt «in een andere gemeente» vervangen door: elders.

ARTIKEL III

Het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt als volgt gewijzigd:

A. Aan lid 1 van artikel 1001 wordt toegevoegd: Ter zake van tekortkomingen die niet uit de stukken blijken eindigt de termijn twee maanden na de dag waarop de belanghebbende daarvan in redelijkheid niet meer onkundig kon zijn, maar uiterlijk twee jaar na verloop van de termijn ingevolge de vorige zinnen.

B. Van artikel 1002 vervallen het vijfde en het zesde lid.

ARTIKEL IV

In artikel 1 onder 4° van de Wet op de economische delicten (Stb. 1958, 413) vervalt in de opsomming van artikelen van boek 2 (Rechtspersonen) van het Burgerlijk Wetboek: «58 lid 1», «vierde lid en» na «94c,», «101, 102» en «210, 212»; na «394» wordt ingevoegd: derde lid,

ARTIKEL V

Tenzij het boekjaar krachtens de statuten afwijkt van het kalenderjaar, eindigt het boekjaar van een rechtspersoon dat ten tijde van het in werking treden van deze wet loopt, uiterlijk op 31 december, 24 uur, op of eerstvolgend na het tijdstip waarop sedert de aanvang een jaar is verstreken. Eindigt het boekjaar eerder, dan eindigt het volgende boekjaar op 31 december, 24 uur, een jaar later.

ARTIKEL VI

1. Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

2. Zij mag worden toegepast in jaarrekeningen over een voordien verstreken boekjaar.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,